

BYDLENÍ A DOPRAVA DOMINOVALY MEZIROČNÍMU RŮSTU CEN

Indexy spotřebitelských cen – inflace – říjen 2021

Spotřebitelské ceny vzrostly v říjnu proti září o 1,0 %. Na tomto vývoji se podílely vyšší ceny zboží i služeb z téměř všech oddílů spotřebního koše. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v říjnu o 5,8 %, což bylo o 0,9 procentního bodu více než v září a nejvíce od října 2008.

Meziměsíční srovnání

V oddíle bydlení vzrostly ceny výrobků a služeb pro běžnou údržbu a opravy bytu o 0,9 %. V oddíle doprava byly vyšší ceny pohonných hmot a olejů o 5,8 % a automobilů o 1,2 %. Průměrná cena benzínu Natural 95 (35,51 Kč/l) a průměrná cena motorové nafty (34,24 Kč/l) byly nejvyšší od listopadu, resp. prosince 2014. Růst cen v oddíle odívání a obuv byl způsoben vyššími cenami oděvů o 3,8 % a obuvi o 4,2 %. Na meziměsíčním poklesu cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje se podílely zejména nižší ceny ovoce o 4,1 %, masa o 0,8 % a zeleniny o 1,2 % (z čehož ceny brambor klesly o 11,1 %). Ceny trvanlivého polotučného mléka vzrostly o 4,7 % a másla o 3,9 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 1,1 % a ceny služeb o 1,0 %.

„Spotřebitelské ceny vzrostly v říjnu oproti září o 1,0 %. Ceny rostly téměř ve všech oddílech spotřebního koše. Výjimkou byly pouze nižší ceny potravin, kdy například průměrná cena brambor, 10,61 Kč/kg, byla nejnižší od února 2015. V meziročním srovnání se ceny zvýšily o téměř 6 %, což bylo nejvíce za posledních 13 let. Meziročnímu růstu dominovaly ceny bydlení a pohonných hmot,“ uvedla Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

Meziroční srovnání

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v říjnu o 5,8 %, což bylo o 0,9 procentního bodu více než v září. Toto **zrychlení cenového růstu**¹⁾ bylo nejvýraznější od ledna 2012. V oddíle bydlení, kromě nákladů vlastnického bydlení, zrychlil růst cen výrobků a služeb pro běžnou údržbu a opravy bytu na 8,5 % (v září 7,8 %) a cen tuhých paliv na 3,4 % (v září 2,0 %). Ceny elektřiny vzrostly o 3,1 % (v září pokles o 2,3 %) a ceny zemního plynu o 2,6 % (v září pokles o 4,7 %). Tento vývoj byl v obou případech částečně ovlivněn i jejich meziměsíčním snížením v říjnu 2020. V oddíle alkoholické nápoje, tabák vzrostly ceny lihovin o 1,8 % (v září pokles o 1,9 %), vína o 3,1 % (v září pokles o 2,7 %) a tabákových výrobků o 13,0 % (v září růst o 12,3 %). V oddíle doprava zrychlil růst cen automobilů na 6,3 % (v září 6,0 %) a pohonných hmot a olejů na 26,8 % (v září 20,4 %).

Na meziroční **růst cenové hladiny** měly v říjnu největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde kromě výše zmíněného vzrostly též ceny nájemného z bytu o 3,5 % a ceny vodného a stočného shodně o 5,5 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle doprava (nárůst o 11,6 %) a ceny v oddíle alkoholické nápoje, tabák (nárůst o 8,6 %). V oddíle odívání a obuv byly vyšší ceny oděvů o 10,8 % a obuvi o 11,0 %. Vliv na zvýšení celkové cenové hladiny měly také ceny v oddíle stravování a ubytování, kde se zvýšily ceny stravovacích služeb o 6,1 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje meziročně vzrostly ceny polotučného trvanlivého mléka o 13,1 %, olejů a tuků o 15,9 % a cukru o 17,4 %.

Imputované nájemné (náklady vlastnického bydlení) vzrostlo o 12,8 % (v září o 10,3 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních materiálů a cen nových bytů pro vlastní bydlení, v menší míře i růstu cen stavebních

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

prací. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení imputovaného nájemného byl 105,0 %. (Více informací k indexu imputované nájemné: [Metodická poznámka](#).)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 5,4 % a ceny služeb o 6,6 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v říjnu 3,2 % (v září 3,0 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)²⁾

Podle předběžných výpočtů vzrostl v říjnu HICP v Česku **meziměsíčně** o 0,9 % a **meziročně** o 4,8 %. **Podle bleskových odhadů** Eurostatu byla **meziroční** změna HICP v říjnu 2021 za Eurozónu 4,1 % (v září 3,4 %), na Slovensku 4,4 % a v Německu 4,6 %. Podle předběžných údajů Eurostatu byla **meziroční** změna HICP **27 členských zemí EU v září** 3,6 %, což bylo o 0,4 procentního bodu více než v srpnu. Nejvíce ceny v září meziročně vzrostly v Estonsku a v Litvě (shodně o 6,4 %) a nejméně na Maltě (o 0,7 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: [HICP](#).)

Celková úroveň spotřebitelských cen **domácností důchodců** v říjnu ve srovnání s předcházejícím měsícem vzrostla o 0,7 %. Vliv na tento vývoj mělo zvýšení cen v oddíle bydlení o 1,4 %, kde byly vyšší ceny nájemného z bytu a výrobků a služeb pro běžnou údržbu a opravy bytu. Růst cen v oddíle doprava o 2,3 % byl způsoben vyššími cenami pohonných hmot a olejů a automobilů. V oddíle odívání a obuv došlo k růstu cen o 3,6 % vlivem zvýšení cen oděvů i obuvi. Opačný vliv na změnu cenové hladiny měl pokles cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje 0,4 %. V tomto oddíle byly nižší především ceny ovoce, masa a zeleniny, zejména brambor.

V hlavním městě Praze spotřebitelské ceny úhrnem ve srovnání s minulým měsícem vzrostly o 1,1 % (v Česku o 1,0 %). Růst cen v oddíle doprava o 2,5 % (v Česku o 2,4 %) byl způsoben vyššími cenami pohonných hmot a olejů a automobilů. V oddíle odívání a obuv se ceny zvýšily o 3,4 % (v Česku o 3,8 %). V tomto oddíle vzrostly ceny oděvů i obuvi. Na druhé straně došlo v Praze k poklesu spotřebitelských cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje o 0,4 % (v Česku také pokles o 0,4 %), a to zejména vlivem nižších cen ovoce, masa a zeleniny, především brambor.

²⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.